

**Звіт про попередню оцінку (скринінг)
можливих наслідків для довкілля від
реалізації Стратегії сталого розвитку
Миргородського субрегіону
до 2028 року**

м. Київ, 2018 р.

Звіт про попередню оцінку (скринінг) можливих наслідків для довкілля від реалізації Стратегії сталого розвитку Миргородського субрегіону до 2028 року розроблено за підтримки проекту міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС), який впроваджує Федерація канадських муніципалітетів (ФКМ) за фінансової підтримки Уряду Канади. Зміст документу є виключною думкою авторів та не обов'язково відображає офіційну позицію Уряду Канади.

Проект ПРОМІС спрямовано на зміцнення муніципального сектору в Україні, впровадження ефективного демократичного управління та прискорення економічного розвитку шляхом підвищення спроможності українських міст у сфері демократизації врядування та місцевого економічного розвитку; створення сприятливого середовища для розвитку малого та середнього бізнесу; підтримки процесу децентралізації та інтегрованого планування розвитку на місцевому, регіональному та національному рівнях.

www.pleddg.org.ua

Зміст

<u>ВСТУП</u>	4
<u>1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА ПРОВЕДЕННЯ СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ В УКРАЇНІ</u>	5
<u>2. ОСНОВНІ ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ МИРГОРОДСЬКОГО СУБРЕГІОНУ</u>	6
<u>3. ОГЛЯД СТРАТЕГІЇ</u>	8
<u>4. ПОПЕРЕДНЯ ОЦІНКА СТРАТЕГІЇ</u>	10
<u>ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ</u>	13

Вступ

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшого значення у міжнародній, національній і регіональній політиці набуває концепція збалансованого (сталого) розвитку, спрямована на інтеграцію економічної, соціальної та екологічної складових розвитку. Поява цієї концепції пов'язана з необхідністю розв'язання екологічних проблем і врахування питань охорони довкілля в процесах планування та прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку країн, регіонів і населених пунктів.

Стратегічна екологічна оцінка стратегій, планів і програм дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків в процесі стратегічного планування. Стратегічна екологічна оцінка (CEO) – це новий інструмент реалізації екологічної політики, який базується на простому принципі: легше запобігти негативним для довкілля наслідкам діяльності на стадії планування, ніж виявляти та виправляти їх на стадії впровадження стратегічної ініціативи.

Метою CEO є забезпечення високого рівня охорони довкілля та сприяння інтеграції екологічних факторів у підготовку планів і програм з метою забезпечення збалансованого (сталого) розвитку.

Процес CEO починається з попередньої оцінки (скринінгу) – оцінки необхідності застосування CEO до конкретної стратегії, плану чи програми. Багато видів планованої людської діяльності можуть мати вплив на довкілля та здоров'я населення. Проте, CEO необхідно застосовувати головним чином до тих стратегічних ініціатив, реалізація яких матиме **суттєві** екологічні наслідки. Тому результатом проведення попередньої оцінки має бути визначення того, чи потрібно проводити CEO для даної стратегії, плану чи програми.

Попередню оцінку можливих наслідків для довкілля від реалізації Стратегії сталого розвитку Миргородського субрегіону до 2028 року проведено відповідно до Протоколу про CEO. Для визначення можливих суттєвих екологічних наслідків, зокрема пов'язаних зі здоров'ям населення, використані критерії, представлені в Додатку III Протоколу про CEO.

1. Нормативно-правова база проведення стратегічної екологічної оцінки в Україні

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є **Протокол про стратегічну екологічну оцінку** (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015), та **Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище**, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Засади екологічної політики України визначені Законом України «**Про основні засади (Стратегію) державної екологічної політики на період до 2020 року**» (ухвалено Верховною Радою України 21 грудня 2010 року). В цьому законі СЕО згадується в основних принципах національної екологічної політики, інструментах реалізації національної екологічної політики та показниках ефективності Стратегії. Зокрема, одним з показників цілі 4 Стратегії «Інтеграція екологічної політики та вдосконалення системи інтегрованого екологічного управління» є показник «Частка державних, галузевих, регіональних та місцевих програм розвитку, які пройшли стратегічну екологічну оцінку – відсотків».

У 2012 році Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України (від 17.12.2012 № 659) затверджено «**Базовий план адаптації екологічного законодавства України до законодавства Європейського Союзу (Базовий план апроксимації)**». Зокрема, відповідно до цього плану потрібно привести нормативно-правову базу України у відповідність до вимог «Директиви 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище».

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» був прийнятий Верховною Радою України 4 жовтня 2016 р., а 1 листопада Президент України надав пропозиції до законопроекту. 17 січня 2017 р. Верховна Рада України не підтримала доопрацювання законопроекту.

21 лютого 2017 р. у Верховній Раді України було повторно зареєстровано нову редакцію законопроекту «Про стратегічну екологічну оцінку» (реєстраційний № 6106). Метою законопроекту є встановлення сфери застосування та порядку здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування на довкілля. Законопроект, розроблений на виконання пункту 239 плану заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, спрямований на імплементацію Директиви 2001/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 р. про оцінку наслідків окремих планів та програм для довкілля. 20 березня 2018 р. **Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку»** був прийнятий Верховною Радою України.

2. Основні екологічні проблеми Миргородського субрегіону

До складу Миргородського субрегіону віднесено: місто Миргород, села Білики, Гаркушинці, Дібрівка, Зубівка, Попівка, Слобідка, Хомутець, Ярмаки.

Сьогодні будь-яка згадка про Миргород нагадує славнозвісну лікувальну воду та Миргородські санаторії, які водночас можуть прийняти на лікування та оздоровлення більше п'яти тисяч пацієнтів. До їх послуг висококваліфіковані лікарі усіх профілів, сучасна лікувально-діагностична апаратура. На території субрегіону розташовані 8 закладів санаторно-курортного типу, в яких щороку відпочивають і оздоровлюються близько 50 тис. осіб не лише з усіх куточків України, а й з близького та далекого зарубіжжя.

Миргородський субрегіон – це екологічна перлина не лише Полтавщини, а й взагалі України. На території субрегіону зосереджена велика кількість лісових масивів, серед яких переважають змішані та хвойні ліси, багаті на гриби та ягоди.

Разом з тим, у субрегіоні є певні екологічні проблеми, розв'язання яких ускладнено непростими фінансово-економічними, політичними і соціальними умовами, що склалися в Україні в останні роки. Екологічні проблеми субрегіону – це:

- недосконала система поводження з твердими побутовими відходами;
- забрудненість річки Хорол;
- незадовільний стан каналізаційних споруд і мереж;
- забрудненість русел річок і водойм на території субрегіону;
- відсутність очисних споруд в населених пунктах субрегіону;
- надмірне споживання енергоресурсів через низьку енергоефективність, зношеність технологічного обладнання;
- низький рівень екологічної культури у представників бізнесу та населення.

Перші три проблеми є ключовими екологічними проблемами.

Недосконала система поводження з твердими побутовими відходами

У 2015 р. на території м. Миргорода було утворено 56,6 тис. т відходів IV класу небезпеки, на території Миргородського району – 29,2 тис. т. Через відсутність необхідної інфраструктури не всі відходи вивозяться на полігон ТПВ.

З вересня 2016 р. весь приватний сектор м. Миргорода охоплено послугами по вивезенню твердих побутових відходів. Вивезення твердих побутових відходів з приватної забудови міста проводиться за контейнерною та безконтейнерною схемою два рази на місяць. На території міста Миргород облаштовано 32 контейнерні майданчики, на яких встановлені контейнери 4-х видів: для залишкових відходів, пластику, скла та паперу. Проблемними питаннями для КП «Спецкомунтранс», яке займається вивезенням ТПВ, є:

- невідповідність тарифів фактичним витратам підприємства на послуги з перевезення та захоронення ТПВ, які надаються населенню міста (в тариф не включені витрати на сплату екологічного податку та земельного податку за землю під звалищем);
- відсутність важелів впливу на суб'єктів господарювання державного, місцевого бюджетів і приватних підприємств міста, які відмовляються укладати договори на вивезення та захоронення твердих побутових відходів.

Проблема збору і розміщення твердих побутових відходів не вирішена в сільських населених пунктах району, що приводить до виникнення численних несанкціонованих звалищ, зростання засміченості територій берегів річок і лісових масивів. Жителі територіальних громад сіл сільських рад Білики, Вовнянка, Гаркушинці, Петрівці, Шахворостівка, Ярмаки, Зубівка та приватних домоволодінь м. Миргорода самостійно організовують вивіз сміття. Проте є велика ймовірність, що сміття попадає на несанкціоновані звалища, складається у лісосмугах і лісах. Це в свою чергу призводить до забруднення поверхневих вод, ґрунтів, збільшення популяції бродячих тварин, гризунів, що врешті-решт призводить до зростання рівня захворювань на інфекційні хвороби та погіршення екологічного стану району. Ризики, що виникають у зв'язку з цими явищами є не просто загрозою іміджу територіальних громад,

а й створюють реальні загрози втрати унікальних природних ресурсів, сільськогосподарських земель і рекреаційного потенціалу міста та району.

Забрудненість річки Хорол

Загальний стан басейну річки Хорол в межах субрегіону є несприятливим для нормального функціонування річки як водного об'єкта. Якість води в створах Хоролу переважно належить до III класу, тобто класифікується як «брудна». Високий ступінь зарегульованості русла річки, спричинив накопичення мулу, проростання болотної рослинності. Основне навантаження на річку припадає на літньо-осінній період (меженний), живлення водотоку здійснюється за рахунок підземних вод. Тому основною вимогою для нормального функціонування річки є недопущення її замулення, яке спричиняється перекриттям джерел живлення річки ґрунтовими водами.

Проблемою для міста Миргород є значні обсяги скидання забруднених вод. У 2015 р. ОКВПВКГ «Миргородводоканал» скинуло в річку Хорол 1,3 млн м³ зворотних вод. При цьому обсяг забруднених вод становив 1,9 тис. т.

Незадовільний стан каналізаційних споруд і мереж

«Миргородводоканал» експлуатує 4 каналізаційні насосні станції (КНС). Майже на всіх КНС використовується обладнання 1960-90-х років. Це обладнання не відповідає сучасним вимогам з енергозбереження, практично використало свій термін служби. Насоси вимагають заміни з урахуванням фактичного споживання стічних вод, що перекачуються на очисні споруди.

На станції очистки стічних вод (КОС) є насосна станція для перекачування активованого мулу, оснащена насосами з ефективністю та тиском вдвічі вищими, ніж потрібно, що призводить до перевитрати електроенергії. Це устаткування вимагає заміни.

На очисних спорудах використовуються повітродувки типу ТВ, які не відповідають вимогам економії енергії і не дозволяють контролювати роботу повітродувки за допомогою частотних перетворювачів. Ці повітродувки виведені з експлуатації. На КОС також використовуються повітродувки типу ВР, які відповідають вимогам економії енергії, але неуккомплектовані частотними перетворювачами. Термін служби цього обладнання майже вичерпано. Резервного обладнання немає. Аварійне відключення може призвести до вмирання активного мулу, зіпсування біологічної очистки та нерегульованого скидання неочищених стічних вод в природні водні об'єкти.

3. Огляд Стратегії

Мета Стратегії сталого розвитку Миргородського субрегіону полягає у вирішенні спільних проблем і реалізації спільних завдань щодо ефективного розвитку продуктивних сил громад, раціональне використання ресурсного потенціалу, створення комфортних умов життя населення, забезпечення екологічної безпеки та вдосконалення територіальної організації суспільства. Це досягається через спільну реалізацію інтересів влади, громади та бізнесу.

Відповідно до стратегічного бачення Миргородщина – це курортний центр Лівобережжя України з багатим історичним, рекреаційним, творчим і виробничим потенціалом, який ефективно використовується і робить миргородців та миргородчанок успішними.

Бажаний вектор розвитку, що має привести субрегіон до стратегічного бачення, складається з чотирьох стратегічних напрямів розвитку. Стратегічні напрями вказують на шляхи досягнення саме цього стратегічного бачення. Кожен зі стратегічних напрямів конкретизується у стратегічних і оперативних цілях (табл. 1).

Таблиця 1. Стратегічні напрями розвитку Миргородського субрегіону, стратегічні та оперативні цілі

Стратегічна ціль	Оперативна ціль
Стратегічний напрям А. Розвиток бізнесу та зеленої економіки	
А.1. Розвиток малого та середнього підприємництва	А.1.1. Розробка програми розвитку МСП субрегіону А.1.2. Формування інституцій підтримки розвитку МСП (Бізнес Центр) А.1.3. Розвиток інноваційної інфраструктури А.1.4. Запровадження механізмів соціальної відповідальності бізнесу А.1.5. Підтримка розвитку соціального підприємництва А.1.6. Розвиток жіночого підприємництва А.1.7. Розвиток послуг у сфері туризму
А.2. Розвиток інвестиційної спроможності та потенціалу субрегіону	А.2.1. Розробка Програми залучення інвестицій А.2.2. Інвестиційний маркетинг субрегіону А.2.3. Формування центру компетенції супроводу процесу залучення інвестицій А.2.4. Розробка та постійне оновлення інвестиційного паспорту субрегіону з використанням сучасних ІТ-технологій А.2.5. Створення індустріального парку на території субрегіону
А.3. Розвиток екологічно дружньої аграрної сфери	А.3.1. Розвиток органічного землеробства А.3.2. Формування кластерної моделі розвитку аграрних та переробних підприємств «Здорова їжа»
А.4. Розвиток екологічно чистого транспорту	А.4.1. Створення центру розвитку велотуризму А.4.2. Розвиток велосипедної інфраструктури та міської мережі мобільності А.4.3. Підтримка розвитку на території субрегіону мережі заправок для електромобілів
Стратегічний напрям В. Розвиток лікувально-бальнеологічної та рекреаційно-туристичної сфери	
В.1. Посилення конкурентоспроможності у сфері надання лікувально-бальнеологічних послуг	В.1.1. Маркетинг та брендинг курорту «Миргород» В.1.2. Підвищення якості послуг курорту «Миргород», зокрема запровадження міжнародної систем сертифікації В.1.3. Поглиблення взаємодії з міжнародними та національними лікувально-бальнеологічними центрами В.1.4. Формування кластеру «Мережа здоров'я» В.1.5. Формування мережі спеціалізованих, взаємопідсилюючих лікувальних комплексів для повних циклів реабілітації
В.2. Розвиток рекреаційної спроможності	В.2.1. Розвиток рекреаційного потенціалу субрегіону В.2.2. Формування мережі об'єктів та інфраструктури активного відпочинку В.2.3. Створення умов для відновлення існуючих та будівництва нових

території	спортивних баз на території субрегіону В.2.4. Створення в межах субрегіону мережі природоохоронних територій та системи збереження біорізноманіття В.2.5. Формування туристичного кластеру «Місто вихідного дня»
В.3. Розвиток історико-мистецького простору субрегіону	В.3.1. Формування культурного кластеру «Народні ремесла» (мистецтво кераміки, гончарства, ковальства та бджільництва) В.3.2. Створення віртуального історичного маршруту «Козацького мирового шляху» В.3.3. Формування туристично-мистецького кластеру «Гоголівський край»
Стратегічний напрям С. Формування екобезпечного соціально-культурного простору субрегіону	
С.1. Формування екобезпечного простору субрегіону	С.1.1. Розробка та впровадження Програми розвитку житлово-комунального господарства субрегіону С.1.2. Оптимізація системи поводження з ТПВ С.1.3. Впровадження Плану дій сталого енергетичного розвитку міста Миргород С.1.4. Розвиток альтернативної енергетики С.1.5. Оптимізація системи зливової каналізації в місті Миргород С.1.6. Очищення русл річок і водойм на території субрегіону
С.2. Формування системи підвищення якості людського капіталу	С.2.1. Оптимізація мережі закладів освіти С.2.2. Підвищення якості кадрів для провідних сфер економіки субрегіону С.2.3. Впровадження інноваційних практик і використання нових технологій в освітній сфері субрегіону С.2.4. Створення системи доступу до освіти для людей з інвалідністю
С.3. Розвиток мережі соціальних і медичних послуг для мешканців субрегіону	С.3.1. Розвиток інфраструктури профілактики та лікування захворюваності (комплексна програма «Здоров'я громади») С.3.2. Створення Центру надання соціальних послуг С.3.3. Підвищення мобільності спеціальних груп населення на території субрегіону С.3.4. Формування мережі установ соціального захисту населення (центри реабілітації, хоспіс) С.3.5. Сприяння розвитку та підтримка мережі дитячих будинків сімейного типу
Стратегічний напрям D. Покращення системи управління та активізація громади субрегіону	
D.1. Покращення системи управління субрегіону	D.1.1. Формування дорадчих органів з управління впровадженням ключових документів (Стратегія розвитку, Статут громади, інші програми та проекти) D.1.2. Розробка та впровадження на території субрегіону програми «Безпечне місто» (одна з функцій: забезпечення безпеки міського простору для дівчат та жінок) D.1.3. Розробка та впровадження системи «Smart субрегіон»
D.2. Активізація громади субрегіону	D.2.1. Запровадження консультацій з громадою через систему «Діалог» D.2.2. Впровадження програми «Місто активних громадян» D.2.3. Формування креативного простору на базі навчальних закладів D.2.4. Організація локальних середовищ громадських активістів – відкритих просторів (Центри активності)

4. Попередня оцінка Стратегії

Для визначення можливих суттєвих екологічних наслідків реалізації Стратегії сталого розвитку Миргородського субрегіону до 2028 року, зокрема пов'язаних зі здоров'ям населення, використані критерії, представлені в Додатку III Протоколу про СЕО.

Перші чотири критерії стосуються характеристик Стратегії, а критерії 5-8 – ймовірних екологічних наслідків реалізації Стратегії, в тому числі наслідків для здоров'я населення.

Критерій 1. Значимість Стратегії з погляду необхідності врахування екологічних міркувань, зокрема пов'язаних зі здоров'ям населення, у тому числі для сприяння збалансованому (сталому) розвитку.

Стратегія сталого розвитку Миргородського субрегіону до 2028 року має велике значення з погляду необхідності врахування екологічних міркувань, оскільки вона містить ряд стратегічних і оперативних цілей, які спрямовані на покращення стану довкілля, в тому числі здоров'я населення. Це стратегічні цілі А.3 «Розвиток екологічно дружньої аграрної сфери», А.4 «Розвиток екологічно чистого транспорту», С.1 «Формування екобезпечного простору субрегіону» і оперативні цілі В.1.4 «Формування кластеру «Мережа здоров'я»», В.2.4 «Створення в межах субрегіону мережі природоохоронних територій та системи збереження біорізноманіття», С.3.1 «Розвиток інфраструктури профілактики та лікування захворюваності (комплексна програма «Здоров'я громади»)». Стратегія розвитку субрегіону враховує екологічні міркування, в тому числі пов'язані зі здоров'ям населення, що має сприяти збалансованому (сталому) розвитку субрегіону.

Стратегія сталого розвитку Миргородського субрегіону до 2028 року відповідає цілям «Стратегії розвитку Полтавської області на період до 2020 року» (затверджена рішенням двадцять шостої позачергової сесії обласної ради шостого скликання від 16 січня 2015 року), зокрема операційним цілям, спрямованим на покращення стану довкілля та здоров'я населення: 1.1. Покращення здоров'я та продовження тривалості активного періоду життя людини; 1.3. Створення комфортних та безпечних умов проживання населення; 2.3. Забезпечення енергобезпеки, формування енергоефективних громадського, аграрного та промислового секторів, а також завданню 3.1.3 «Розвиток органічного сільського господарства та виробництва продуктів харчування».

Критерій 2. Ступінь, в якому Стратегія встановлює структуру для проектів та іншої діяльності, або стосовно місця, характеру, масштабів та умов функціонування, або з погляду виділення ресурсів.

Стратегія є основою для реалізації проектів. Деякі з цих проектів можуть мати як негативні, так і позитивні наслідки для довкілля, в тому числі для здоров'я населення.

Критерій 3. Ступінь, в якому Стратегія впливає на інші плани та програми, у тому числі в порядку ієрархії.

Стратегія не впливає на інші плани та програми, у тому числі в порядку ієрархії.

Критерій 4. Екологічні проблеми, зокрема пов'язані зі здоров'ям населення, що стосуються Стратегії.

Окремі цілі Стратегії спрямовані на сприяння розв'язанню екологічних проблем, в тому числі проблем, пов'язаних зі здоров'ям населення (табл. 2).

Таблиця 2. Цілі і завдання Стратегії, спрямовані на сприяння розв'язанню екологічних проблем, в тому числі пов'язаних зі здоров'ям населення

Оперативна ціль	Завдання, які сприятимуть розв'язанню екологічних проблем, в тому числі пов'язаних зі здоров'ям населення
А.3.1. Розвиток органічного землеробства	- Формування «клубу органічного землеробства» з зацікавлених представників бізнесу, науковців, потенційних інвесторів - Проведення просвітницької кампанії стосовно переваг запровадження органічного землеробства - Розробка програми стимулювання розвитку органічного землеробства на території субрегіону

	Визначення земельних ділянок сільськогосподарського призначення, які можуть бути надані для ведення органічного землеробства
А.4.1. Створення центру розвитку велотуризму	- Облаштування центру велосипедного туризму - Розробка ефективних тренувань з велосипедного туризму - Підбір та підготовка тренерського складу
А.4.2. Розвиток велосипедної інфраструктури та міської мережі мобільності	- Розроблення та затвердження схеми розміщення велосипедних доріжок на території субрегіону - Будівництво (реконструкція) велосипедної інфраструктури та об'єктів міської мережі мобільності. - Вдосконалення мережі доріг на території м. Миргорода - Проведення просвітницької кампанії серед населення – як пішоходів, так і велосипедистів та автомобілістів.
А.4.3. Підтримка розвитку на території субрегіону мережі заправок для електромобілів	- Проведення широкої інформаційної кампанії серед населення - Створення робочої групи по розробці Стратегії по впровадженню електромобільних заправок. - Створення мережі зарядних станцій на території субрегіону, визначення місць встановлення.
В.1.2. Підвищення якості послуг курорту «Миргород», зокрема запровадження міжнародної систем сертифікації	- Запровадження нових, додаткових видів лікувально-бальнеологічних послуг. - Запровадження нових (супутніх) послуг, що зробить лікування та відпочинок гостей субрегіону більш комфортним та цікавим - Проведення сертифікації послуг, що надаються на території субрегіону на предмет відповідності міжнародним стандартам якості - Покращення медичного обслуговування населення субрегіону на базі санаторно-курортних закладів
В.1.4. Формування кластеру «Мережа здоров'я»	- Покращення стандартів медичного обслуговування населення. - Запровадження механізмів кооперації комунальних лікувальних установ та санаторно-курортних закладів для підвищення рівня доступності медичних послуг мешканцям та гостям субрегіону
В.2.4. Створення в межах субрегіону мережі природоохоронних територій та системи збереження біорізномаття	- Створення та впорядкування на території Миргородського субрегіону мережі екологічних стежок - Створення природно-заповідних об'єктів та розбудова екологічної мережі - Реалізація заходів, спрямованих на збереження цінних природних, ландшафтних комплексів, об'єктів тваринного і рослинного світу. - Проведення навчальної і пропагандистської роботи з питань охорони природи - Створення умов для виховання екологічно грамотної поведінки людини в навколишньому середовищі - Облаштування місць змістовного дозвілля для відпочивальників
С.1.2. Оптимізація системи поводження з ТПВ	- Проведення освітньої та PR-кампанії щодо збору твердих побутових відходів на території субрегіону - Підвищення рівня екологічної безпеки на території субрегіону - Зниження рівня інфекційних захворювань серед мешканців та гостей субрегіону - Підвищення рівня комфортності проживання населення - Придбання пластикових контейнерів та сміттевозів - Укладання договорів з власниками домогосподарств на вивезення побутових відходів
С.1.3. Впровадження Плану дій сталого енергетичного розвитку міста	- Підтримка актуального стану Плану дій сталого енергетичного розвитку міста Миргород (моніторинг виконання, внесення змін, ін.) - Проведення заходів з підвищення енергоефективності об'єктів комунальної та житлової інфраструктури

Миргород	• Зменшення обсягів споживання енергоресурсів шляхом впровадження енергозберігаючих технологій • Сприяння розвитку галузі енергоефективної реконструкції у житлово-комунальному господарстві міста, популяризації механізмів, що дадуть змогу власникам запровадити енергоефективні заходи у житлових будинках за власні кошти • Затвердження програми по відшкодуванню частини відсоткової ставки за кредитами для населення спрямованих на впровадження енергоефективних заходів
С.1.4. Розвиток альтернативної енергетики	• Затвердження програми підтримки та розвитку альтернативної енергетики на території Миргородського субрегіону • Модернізація котелень міста шляхом встановлення котлів з високим рівнем ККД та котлів, що працюють на альтернативних видах палива • Встановлення ІТП в багатоквартирних будинках • Проведення робіт з модернізації системи теплопостачання м. Миргорода
С.1.5. Оптимізація системи зливової каналізації в місті Миргород	• Проведення комплексу заходів з модернізації та реконструкції систем водопостачання та водовідведення у м. Миргород • Зниження рівня споживання енергоресурсів через модернізацію машин та обладнання на КП «Миргородводоканал» • Реалізація комплексу заходів з підвищення якості біологічної очистки стічних вод • Проведення заміни труб та ремонту/реконструкції зливних колекторів
С.1.6. Очищення русел річок і водойм на території субрегіону	• Відтворення та збереження природного стану річки Хорол • Реалізація комплексу заходів, спрямованих на підтримку гідрологічного та санітарного стану р. Хорол на належному рівні • Облаштування прибережної території, захист берегів від ерозії • Проведення попереджувальних заходів для уникнення загибелі водних біоресурсів річки Хорол (особливо в зимовий період)
С.3.1. Розвиток інфраструктури профілактики та лікування захворюваності (комплексна програма «Здоров'я громади»)	• Проведення інформаційно-просвітницьких кампаній щодо попередження захворювань та переваг здорового способу життя серед мешканців субрегіону • Підвищення рівня знань, вмінь та навичок серед мешканців субрегіону щодо управління здоров'ям • Проведення моніторингу та аналізу стану здоров'я населення • проведення щорічного безкоштовного обстеження учнівської молоді у співпраці з санаторно-курортними закладами субрегіону • Забезпечення комунальних медичних закладів субрегіону необхідними базовими медпрепаратами • Постійне оновлення матеріально-технічної бази комунальних лікувальних установ субрегіону

Критерій 5. Характер екологічних наслідків (зокрема пов'язаних зі здоров'ям населення) такий, як ймовірність, тривалість, частота, зворотність, розмах та масштаб наслідків.

Реалізація Стратегії може мати потенційні екологічні наслідки, зокрема пов'язані зі здоров'ям населення, характер яких представлено в табл. 3.

Таблиця 3. Потенційні екологічні наслідки реалізації Стратегії, зокрема пов'язані зі здоров'ям населення, та їхній характер

Стратегічний напрям /ціль	Потенційні екологічні наслідки	Характер наслідків
А. Розвиток бізнесу та зеленої	- Розвиток органічного землеробства - Розвиток велотуризму	Заплановані позитивні

економіки	- Розвиток велосипедної інфраструктури - Покращення якості життя мешканців і безпеки руху міста - Створення умов для профілактики серцево-судинних та інших захворювань - Створення електромобільних заправок	екологічні наслідки
А.2.5. Створення індустріального парку на території субрегіону	- Негативні наслідки для довкілля в разі невідповідності використання земельних ділянок у межах індустріального парку санітарно-епідеміологічним та екологічним вимогам	Ймовірні, несуттєві
В. Розвиток лікувально-бальнеологічної та рекреаційно-туристичної сфери	- Підвищення якості послуг курорту «Миргород» - Покращення стандартів медичного обслуговування населення - Створення та впорядкування на території Миргородського субрегіону мережі екологічних стежок - Створення природно-заповідних об'єктів та розбудова екологічної мережі - Збереження цінних природних, ландшафтних комплексів, об'єктів тваринного і рослинного світу - Виховання екологічно грамотної поведінки людини в навколишньому середовищі - Облаштування місць змістовного дозвілля для відпочивальників	Заплановані позитивні екологічні наслідки
С. Формування екобезпечного соціально-культурного простору субрегіону	- Покращення поводження з безпритульними тваринами на території субрегіону - Підвищення рівня екологічної безпеки на території субрегіону. - Зниження рівня інфекційних захворювань серед мешканців та гостей субрегіону. - Підвищення енергоефективності об'єктів комунальної та житлової інфраструктури - Зменшення обсягів споживання енергоресурсів шляхом впровадження енергозберігаючих технологій - Модернізація котельнь шляхом встановлення котлів з високим рівнем ККД і котлів, що працюють на альтернативних видах палива - Модернізація та реконструкція систем водопостачання та водовідведення у м. Миргород - Підвищення якості біологічної очистки стічних вод - Реконструкція зливних колекторів - Покращення екологічного стану р. Хорол - Регулярне проведення інформаційно-просвітницьких кампаній щодо попередження захворювань і переваг здорового способу життя, особливо серед учнівської молоді - Запровадження системи постійного моніторингу та аналізу стану здоров'я населення	Заплановані позитивні екологічні наслідки
Д. Покращення системи управління та активізація громади субрегіону	- Покращення предметно-розвивального середовища для фізичного виховання, зміцнення здоров'я, загартування, безпеки життєдіяльності дітей	Заплановані позитивні екологічні наслідки

Критерій 6. Ризики для довкілля, зокрема пов'язані зі здоров'ям населення.

Реалізація Стратегії не створюватиме нові ризики для довкілля та здоров'я населення.

Критерій 7. Транскордонний характер наслідків.

Реалізація Стратегії не матиме транскордонних наслідків.

Критерій 8. Ступінь, в якому Стратегія стосується цінних чи вразливих районів, зокрема ландшафтів, які мають визнаний національний чи міжнародний охоронний статус.

Стратегія не стосується цінних чи вразливих районів, які мають визнаний національний чи міжнародний охоронний статус. На території субрегіону розташовано 6 територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальною площею 1266,4 га, з них 1 - загальнодержавного значення (парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва «Хомутецький») та 5 - місцевого значення.

Висновки та рекомендації

Для Стратегії сталого розвитку Миргородського субрегіону до 2028 року було проведено попередню оцінку (скринінг) можливих суттєвих екологічних наслідків, зокрема пов'язаних зі здоров'ям населення, відповідно до критеріїв, представлених в Додатку III Протоколу про стратегічну екологічну оцінку. Встановлено, що реалізація Стратегії не матиме суттєвих негативних наслідків для довкілля. Натомість, належне впровадження Стратегії має призвести до позитивних наслідків, тобто до покращення стану довкілля та поліпшення здоров'я населення міста. Отже, Стратегія не потребує проведення повномасштабної СЕО.

Для подальшого врахування в процесі реалізації Стратегії питань екологічної збалансованості корисними можуть бути рекомендації, представлені в табл. 4.

Таблиця 4. Рекомендації щодо окремих цілей Стратегії сталого розвитку Миргородського субрегіону

Ціль	Рекомендації
Стратегічний напрям А. Розвиток бізнесу та зеленої економіки	
А.1. Розвиток малого та середнього підприємництва	Сприяти розвитку малого та середнього підприємництва у сфері «зеленого» бізнесу та чистих виробництв
А.2. Розвиток інвестиційної спроможності та потенціалу субрегіону	Розробити критерії екологічної безпечності інвестиційних проектів і застосовувати ці критерії під час підготовки та відбору інвестиційних пропозицій
Стратегічний напрям В. Розвиток лікувально-бальнеологічної та рекреаційно-туристичної сфери	
В.2. Розвиток рекреаційної спроможності території	- Розробити еколого-туристичну карту субрегіону (з нанесенням чітко визначених екологічних маршрутів, відомостями про основні природні об'єкти, різноманіття флори та фауни) - Включити в програми підготовки екскурсіводів питання екологічної освіти
Стратегічний напрям С. Формування екобезпечного соціально-культурного простору субрегіону	
С.1. Формування екобезпечного простору субрегіону	Підвищувати рівень екологічної культури представників місцевої влади, бізнесу та населення
С.2. Формування системи підвищення якості людського капіталу	- Запроваджувати в освітній процес модулі з екологічної освіти та освіти для збалансованого (сталого) розвитку - Залучати учнів шкіл і молодь до природоохоронної діяльності
Стратегічний напрям D. Покращення системи управління та активізація громади субрегіону	
D.1. Покращення системи управління субрегіону	Створити веб-сторінку «Довкілля курорту Миргород» на сайті міської ради з метою інформування населення про екологічну ситуацію на території курорту
D.2. Активізація громади субрегіону	- Забезпечити підтримку громадських екологічних ініціатив - Створити систему залучення жителів субрегіону до розв'язання екологічних проблем